

**Latvijas Bankas
vidēja termiņa statistikas darba
programma 2024.–2026. gadam**

Termini un saīsinājumi

Terminu lietojums Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmā 2024.–2026. gadam, izņemot punktus, kuri skar noregulējuma un kompensāciju izmaksas sistēmu statistiku un uzraudzības statistiku (I daļas 1. un 2. punkts un II daļas 10. un 11. punkts), atbilst šajā programmā minēto Eiropas Centrālās bankas tiesību aktu prasībām.

Terminu lietojums Latvijas Bankas vidēja termiņa statistikas darba programmas 2024.–2026. gadam punktos, kuri attiecas uz noregulējuma un kompensāciju izmaksas sistēmu statistiku un uzraudzības statistiku (I daļas 1. un 2. punkts un II daļas 10. un 11. punkts), atbilst Latvijas Republikas likumiem, kuri regulē attiecīgo nozari.

AnaCredit – *Eurosistēmas* dalībnieku kopējā kredītu un kredītriska mikrodatu analītiskā datubāze

ECB – Eiropas Centrālā banka

ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

FKTK – Finanšu un kapitāla tirgus komisija

INTS – Latvijas Bankas interneta statistikas datubāze

VZS – Vienotās ziņošanas sistēma (*Integrated Reporting Framework; IReF*)

I. Statistisko prasību izstrāde un ieviešana

1. Ieviest jaunas prasības attiecībā uz informāciju, kas nepieciešama ieguldījumu kompensāciju izmaksas nodrošināšanai	
Raksturojums	Tiek izstrādāti noteikumi, kas attiecas uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un kas paredz informācijas par izmaksājamo kompensāciju un par ieguldītājiem, kuriem izmaksājamas kompensācijas, sagatavošanu un iesniegšanu saskaņā ar Ieguldītāju aizsardzības likuma 5. panta trešās daļas prasībām un paredz kārtību, kādā tiek pieņemti pieteikumi kompensācijas saņemšanai un veikta tās izmaksa.
Rezultāts	Kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām ir noteiktas prasības par to, kā sagatavojama un iesniedzama informācija par izmaksājamo kompensāciju un par ieguldītājiem, kuriem izmaksājamas kompensācijas, un kārtība, kādā tiek pieņemti pieteikumi kompensācijas saņemšanai un veikta tās izmaksa.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības ievieš sistēmu, kas ļauj apkopot, sagatavot un iesniegt informāciju par kompensācijām un ieguldītājiem, kuriem izmaksājamas kompensācijas.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.
2. Izstrādāt noteikumus par neregulējuma un kompensāciju izmaksas sistēmu statistikas un uzraudzības statistikas datu sagatavošanas un iesniegšanas prasībām un kārtību	
Raksturojums	Tiek nodrošināta FKTK normatīvo noteikumu, kuri nosaka neregulējuma un kompensāciju izmaksas sistēmu statistikas un uzraudzības statistikas datu sagatavošanas un iesniegšanas prasības un kārtību vai kuri ir saistīti ar šo prasību izpildi, pāctecība pēc FKTK pievienošanas Latvijas Bankai.
Rezultāts	Uz šādu FKTK noteikumu pamata tiek izdoti Latvijas Bankas noteikumi: – 2020. gada 31. marta normatīvie noteikumi Nr. 28 "Privāto pensiju fondu pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi"; – 2020. gada 14. aprīļa normatīvie noteikumi Nr. 89 "Aprošināšanas un pārprošināšanas starpnieku pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi"; – 2020. gada 27. jūlija normatīvie noteikumi Nr. 108 "Normatīvie noteikumi par finanšu konglomerāta kapitāla pietiekamības aprēķināšanas kārtību un par informācijas sniegšanu par nozīmīgiem riska koncentrācijas gadījumiem un nozīmīgiem grupas iekšējiem darījumiem"; – 2020. gada 11. augusta normatīvie noteikumi Nr. 128 "Aprošinātāju publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi"; – 2020. gada 1. septembra normatīvie noteikumi Nr. 146 "Alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku informācijas sniegšanas normatīvie noteikumi";

	<p>– 2020. gada 15. septembra normatīvie noteikumi Nr. 153 "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2020. gada 20. oktobra normatīvie noteikumi Nr. 191 "Ar iestādi saistīto personu riska darījumu ierobežojuma izpildes normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2020. gada 27. oktobra normatīvie noteikumi Nr. 199 "Krājaizdevu sabiedrību aktīvu un ārpusbilances saistību novērtēšanas normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2020. gada 1. decembra normatīvie noteikumi Nr. 228 "Aprošinātāju un pārprošinātāju pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2020. gada 1. decembra normatīvie noteikumi Nr. 231 "Kredītiestāžu publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2020. gada 8. decembra normatīvie noteikumi Nr. 233 "Pārskatu par kredītiestāžu finansēšanas plāniem normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2020. gada 8. decembra normatīvie noteikumi Nr. 234 "Sistēmas dalībnieku finanšu instrumentu portfeļu pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2021. gada 16. novembra normatīvie noteikumi Nr. 154 "Normatīvie noteikumi par atalgojuma politiku un praksi";</p> <p>– 2021. gada 30. novembra normatīvie noteikumi Nr. 161 "Privāto pensiju fondu informācijas sniegšanas normatīvie noteikumi";</p> <p>– 2022. gada 6. septembra normatīvie noteikumi Nr. 162 "Normatīvie noteikumi par ieguldījumu brokeru sabiedrību atalgojuma politiku un praksi";</p> <p>– 2022. gada 15. septembra normatīvie noteikumi Nr. 200 "Uzraudzībai papildus nepieciešamo pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi".</p>
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Latvijas Bankas likuma prasību nodrošināšana statistisko datu sniedzējiem nerada jaunas prasības.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.

3. Ieviest jaunas apdrošināšanas sabiedrību statistikas prasības	
Raksturojums	<p>Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1374/2014 par statistikas pārskatu sniegšanas prasībām apdrošināšanas sabiedrībām (ECB/2014/50) un 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12).</p> <p>Lai ieviestu šo ECB tiesību aktu jaunās prasības tiks veikti grozījumi noteikumos, kas nosaka apdrošinātāju un pārapsedrošinātāju pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību. Minētās prasības un kārtība ietvertas FKTK 2020. gada 1. decembra normatīvajos noteikumos Nr. 228 "Apdrošinātāju un pārapsedrošinātāju pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi".</p>
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>euro</i> zonas līmenī saskaņotu apdrošināšanas sabiedrību statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības apdrošinātājiem.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.
4. Ieviest jaunas pensiju fondu statistikas prasības	
Raksturojums	<p>Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2018. gada 26. janvāra Regulā (ES) 2018/231 par statistikas pārskatu sniegšanas prasībām pensiju fondiem (ECB/2018/2) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12).</p> <p>Lai ieviestu šo ECB tiesību aktu jaunās prasības, tiks veikti grozījumi noteikumos, kas nosaka valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību, un noteikumos, kas nosaka privāto pensiju fondu pārskatu sagatavošanas prasības un kārtību. Minētās prasības un kārtība ietvertas FKTK 2020. gada 15. septembra normatīvajos noteikumos Nr. 153 "Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi" un FKTK 2020. gada 31. marta normatīvajos noteikumos Nr. 28 "Privāto pensiju fondu pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi".</p>
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>euro</i> zonas līmenī saskaņotu pensiju fondu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kas pārvalda valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus, un privātajiem pensiju fondiem, kas pārvalda pensiju plānus.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.

5. Organizēt 5. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauju un nodrošināt mājsaimniecības raksturojošos statistiskos datus	
Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauja ļauj iegūt detalizētus statistiskos datus par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t. sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu. Šādi statistiskie dati nepieciešami labākai mājsaimniecību pieņemto ekonomisko lēmumu izpratnei, monetārās politikas transmisijas mehānisma darbības novērtēšanai un finanšu stabilitātes analīzei.
Rezultāts	Tiek iegūti statistiskie dati par Latvijas mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu. Šie statistiskie dati izmantojami ekonomiskās analīzes veikšanai <i>euro</i> zonas ekonomiskās politikas noteikšanai.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Izlasē iekļauto mājsaimniecību aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	2025. gads.
6. Ieviest saimniecisko darbību atjaunināto statistisko klasifikāciju	
Raksturojums	Lai nodrošinātu saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas atbilstību ekonomiskajai situācijai, ES līmenī tiek plānots šo klasifikāciju pārskatīt un apstiprināt jaunā redakcijā. Pašreizējā statistiskā klasifikācija ir izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām.
Rezultāts	Saskaņā ar NACE jauno redakciju veicot grozījumus statistikas un Kredītu reģistra jomu regulējošajos noteikumos, tiek iegūti vispusīgāki statistiskie dati par ekonomisko situāciju.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Statistisko datu sniedzēji ievieš jauno tautsaimniecības nozaru klasifikāciju.
Plānotais izpildes termiņš	2026. gads.

7. Ieviest jaunas finanšu instrumentsabiedrību statistikas prasības	
Raksturojums	<p>Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 18. oktobra Regulā (ES) Nr. 1075/2013 par vērtspapīrošanas darījumos iesaistīto finanšu instrumentsabiedrību aktīvu un pasīvu statistiku (pārstrādāta versija) (ECB/2013/40) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnē (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12).</p> <p>Lai ieviestu jaunās šo ECB tiesību aktu prasības, plānots veikt grozījumus Latvijas Bankas 2022. gada 5. decembra noteikumos Nr. 233 "Statistisko datu par finanšu instrumentsabiedrību finansiālo stāvokli (FIS) sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".</p>
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>euro</i> zonas līmenī saskaņotu finanšu instrumentsabiedrību statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Papildu statistisko datu sniegšanas prasības finanšu instrumentsabiedrībām.
Plānotais izpildes termiņš	2026. gads.

II. Statistisko datu vākšanas, apstrādes, sagatavošanas un nosūtīšanas organizācijas pilnveide

8. Nodrošināt <i>AnaCredit</i> atgriezeniskās saites ieviešanu	
Raksturojums	Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) 2016/867 par kredītu un kredītriska mikrodatu vākšanu (ECB/2016/13) (turpmāk – <i>AnaCredit</i> regula) tika pieņemta 2016. gada 18. maijā, paredzot noteikta veida detalizētu datu kopu vākšanu par kredītiestāžu kredītiem. <i>AnaCredit</i> projekts tiek veikts pakāpeniski, pirmajā posmā apkopojot tādas kredītiestāžu izsniegtos kredītus juridiskajām personām, kuru summa vienam kredītņēmējam pārsniedz 25 000 <i>euro</i> . <i>AnaCredit</i> regulas 10. panta 1. punktā noteikts, ka ECB un valstu centrālās bankas izmanto saskaņā ar <i>AnaCredit</i> regulu sniegtos kredītu datus tādā apjomā un tādiem mērķiem, kas noteikti Padomes 1998. gada 23. novembra Regulā (EK) Nr. 2533/98 par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka, paredzot, ka šos datus īpaši var izmantot atgriezeniskās saites izveidošanai un uzturēšanai saskaņā ar <i>AnaCredit</i> regulas 11. pantu. <i>AnaCredit</i> regulas 11. pants nosaka, ka valstu centrālajām bankām ir tiesības sniegt kredītu datus, t. sk. citas valsts centrālās bankas savāktos datus, datu sniedzējiem, izveidojot vai uzlabojot atgriezeniskās saites vai citus informācijas pakalpojumus, ko centrālie kredītu reģistri nodrošina datu sniedzējiem. Datu sniedzēji šos datus drīkst izmantot vienīgi kredītriska pārvaldībai un tiem pieejamās kredītu kvalitātes informācijas uzlabošanai attiecībā uz pastāvošajiem vai iespējamiem instrumentiem.
Rezultāts	Pilnveidota pastāvošā Kredītu reģistra atgriezeniskā saite ar <i>AnaCredit</i> regulas ietvaros savāktajiem kredītu datiem par kredītiestāžu klientu saistībām <i>euro</i> zonas dalībvalstīs.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Kredītiestādes pilnveido datu saņemšanas plūsmu ar iespēju papildus Kredītu reģistrā iekļautajām ziņām saņemt arī kredītu datus no <i>AnaCredit</i> atgriezeniskās saites.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.

9. Sākt statistisko datu vākšanu saskaņā ar jaunajām ieguldījumu fondu statistikas prasībām	
Raksturojums	Tiek sāka ieguldījumu fondu statistikas datu vākšana saskaņā ar noteikumiem, kuros ietvertas grozītās Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 18. oktobra Regulas (ES) Nr. 1073/2013 par ieguldījumu fondu aktīvu un pasīvu statistiku (pārstrādāta versija) (ECB/2013/38) un Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 26. marta Pamatnostādnes (ES) 2021/831 par statistisko informāciju, kas jāsniedz par finanšu starpniekiem, kuri nav monetārās finanšu iestādes (ECB/2021/12), prasības.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks <i>euro</i> zonas līmenī saskaņotu ieguldījumu fondu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem palielinās Latvijas Bankai iesniedzamo statistisko datu klāsts.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.
10. Sākt statistisko datu par ieguldījumu kompensācijām vākšanu	
Raksturojums	Dati par kompensācijām un ieguldītājiem, kuriem pienākas kompensācija, ļauj iegūt detalizētu informāciju par ieguldījumiem, par kuriem var tikt izmaksāta kompensācija gadījumos, kad tiek konstatēta kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības nespēja izpildīt saistības.
Rezultāts	Tiek iegūts to ieguldītāju saraksts, kuriem atbilstoši Ieguldījumu aizsardzības likumā noteiktajam ir tiesības uz kompensāciju. Iegūtie dati ļauj novērtēt kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību spēju sagatavot informāciju par izmaksājamām kompensācijām gadījumā, ja tiktu konstatēta kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības nespēja izpildīt saistības un būtu nepieciešams uzsākt kompensāciju izmaksu.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības ievieš sistēmu, kas ļauj apkopot un sagatavot informāciju par ieguldītājiem, kuriem pienākas kompensācija.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.

11. Sākt statistisko datu vākšanu saskaņā ar jaunajām prasībām attiecībā uz kredītriska starpības riska netirdzniecības portfeli, darījuma partnera kredītriska un pārmērīgas sviras riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanu	
Raksturojums	Tiek sāka statistisko datu vākšana saskaņā ar noteikumiem, kas izdoti uz FKTK 2020. gada 3. novembra normatīvo noteikumu Nr. 209 "Kapitāla un likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi" bāzes un papildināti ar jaunām prasībām.
Rezultāts	Tiek iegūta informācija par kredītriska starpības riska netirdzniecības portfeli, darījuma partnera kredītriska un pārmērīgas sviras riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanu kredītiestādes veiktā kapitāla pietiekamības novērtējuma procesa ietvaros. Iegūtā informācija tiek izmantota uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesā.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Palielinās Latvijas Bankai iesniedzamo statistisko datu klāsts.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.
12. Nodrošināt ECBS VZS ieviešanu	
Raksturojums	VZS ir nozīmīga ECBS iniciatīva, kas paredz maksimāli saskaņot statistisko datu vākšanas prasības gan statistiskās informācijas nodrošināšanas, gan kredītiestāžu uzraudzības vajadzībām, nodrošinot optimālu datu pieejamību gan mikrodatu līmenī, gan kopsavilkuma datu līmenī. VZS pamatā ir statistisko datu iegūšana no kredītiestāžu informācijas sistēmām un to iesniegšana, izmantojot vienotu ziņošanas vārdnīcu un datu apmaiņas standartu.
Rezultāts	<i>Euro</i> zonas līmenī saskaņoti kredītiestāžu dati, kas ļauj efektīvāk veikt monetāro finanšu iestāžu bilances un procentu likmju statistikas, kredītu un kredītriska statistikas, maksājumu bilances statistikas, starptautisko investīciju bilances statistikas, finanšu kontu statistikas un vērtspapīru turētāju statistikas sagatavošanu, vienlaikus nodrošinot arī ar kredītiestāžu uzraudzības veikšanu saistīto uzdevumu izpildi.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Kredītiestādes ievieš VZS, kas nosaka saskaņotu statistisko datu (t.sk. mikrodatu) sniegšanu un palielina statistisko datu sniegšanas prasību stabilitāti.
Plānotais izpildes termiņš	Pēc 2026. gada.

III. Publicējamo datu klāsta paplašināšana

13. Sākt apdrošināšanas sabiedrību statistikas publicēšanu INTS	
Raksturojums	Latvijas Banka regulāri paplašina INTS publicēto datu klāstu, nodrošinot interesentiem ērtu datu atlasīšanu un attēlu veidošanas iespēju.
Rezultāts	INTS tiek publicēti apdrošināšanas sabiedrību statistikas dati, tādējādi paplašinot interesentiem iespēju analizēt apdrošināšanas sabiedrību attīstību Latvijā.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.
14. Sākt apdrošināšanas sabiedrību saraksta publicēšanu	
Raksturojums	Latvijas Banka savā tīmekļvietnē publisko dažādu statistisko datu sniedzēju sarakstus, tādējādi nodrošinot tos identificējošu informāciju.
Rezultāts	Latvijas Bankas tīmekļvietnē tiek publiskots jauns statistisko datu sniedzēju saraksts – apdrošināšanas sabiedrību saraksts.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.
15. Sākt pensiju fondu statistikas publicēšanu INTS	
Raksturojums	Latvijas Banka regulāri paplašina INTS publicēto datu klāstu, nodrošinot interesentiem ērtu datu atlasīšanu un attēlu veidošanas iespēju.
Rezultāts	INTS tiek publicēti pensiju fondu statistikas dati, tādējādi paplašinot interesentiem iespēju analizēt Latvijas pensiju fondu attīstību.
Ietekme uz statistisko datu sniedzēju	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2024. gads.